

2025-05-15
A2025/00528**Arbetsmarknadsdepartementet**Totalförsvarets forskningsinstitut
164 90 Stockholm

Uppdrag till Totalförsvarets forskningsinstitut att kartlägga kunskap om förekomsten av antisemitism i digitala miljöer

Regeringens beslut

Regeringen ger Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) i uppdrag att kontinuerligt ta fram och redovisa ny kunskap om förekomsten av antisemitism i digitala miljöer, särskilt om hur den förekommer i en svensk kontext. I uppdraget ingår att ta fram forskningsrapporter och skapa förutsättningar, till exempel i form av ett nätverk, för fortlöpande spridning av denna kunskap till myndigheter inom rättsväsendet och andra berörda aktörer.

FOI ska ha dialog med Brottsförebyggande rådet, Forum för levande historia, Mediemyndigheten, Polismyndigheten, Statens skolverk, Säkerhetspolisen och Åklagarmyndigheten i genomförandet av uppdraget. FOI ska även ha dialog med judiska organisationer och organisationer som verkar mot antisemitism.

FOI ska under åren 2026–2028 senast den 15 februari delredovisa och senast den 1 mars 2029 slutredovisa uppdraget till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet med kopia till Försvarsdepartementet). Redovisningarna ska hänvisa till diarienumret för detta beslut. I redovisningarna ska det ingå redogörelser för kunskapsläget.

För uppdraget får FOI under 2025 använda högst 500 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet för budgetåret 2025 uppförda anslaget 2:2 Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m., anslagsposten 10. Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 1 december 2025. Medel som inte har

använts ska återbetalas senast den 31 mars 2029 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet. Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Skälen för regeringens beslut

Som en förstärkning till det generella arbetet mot rasism, och som ett led i regeringens arbete för att stärka judiskt liv i Sverige, gör regeringen en satsning för förstärkt arbete mot antisemitism. Denna satsning är en del av regeringens strategi för att stärka judiskt liv och motverka antisemitism (Ku2025/00578) åren 2025–2034.

En målsättning i strategin är att judar i Sverige ska kunna leva öppet, tryggt och säkert. Av strategin framgår att flera undersökningar om antisemitism i digitala miljöer ger en mycket allvarlig bild av läget. Spridningen av antisemitiska budskap av alla slag, konspirationsteorier och förvanskning av Förintelsen, liksom antisemitism som förekommer i sammanhang där staten Israels politik kritiseras, är vanligt förekommande på de flesta digitala plattformar och forum. Antisemitiska budskap, uttryck och kodord ändras snabbt och kontinuerligt och anpassas till olika digitala miljöer. Barn och unga är särskilt utsatta för antisemitism eftersom de tillbringar mycket tid i skola och på sociala medier som är miljöer där antisemitism ofta är synlig och närvarande på många olika sätt.

Det är därför viktigt att yrkesverksamma inom rättsväsendet har tillräcklig kunskap om olika uttryck för antisemitism och hur dessa sprids för att snabbt kunna identifiera antisemitiska motiv bakom olika brott och förbättra förutsättningarna för utredning och lagföring. Även myndigheter som genomför kunskapshöjande insatser om antisemitism inom utbildningsväsendet har behov av denna kunskap.

FOI är även en av flera myndigheter som är relevanta för målsättningarna i strategin för att stärka judiskt liv och motverka antisemitism och har sedan 2021 i uppdrag att kartlägga våldsbejakande extremism och rasism i digitala miljöer. Det nya uppdraget syftar till att förstärka och komplettera det pågående kartläggnings- och analysarbetet med ett särskilt fokus på antisemitism.

Regeringen beräknar att 2 000 000 kronor per år kommer att avsättas för uppdraget 2026–2028 under förutsättning att riksdagen anvisat medel för det aktuella anslaget.

På regeringens vägnar

Nina Larsson

Andrés Zanzi

Kopia till

Justitiedepartementet/DÅ, KRIM, PO

Finansdepartementet/BA

Försvarsdepartementet/MF EM

Utbildningsdepartementet/S

Kulturdepartementet/MD, SNA

Brottsförebyggande rådet

Forum för levande historia

Kammarkollegiet

Mediemyndigheten

Polismyndigheten

Statens skolverk

Säkerhetspolisen

Åklagarmyndigheten